

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

15.04.2023

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА	3
Особливості застосування «карантинної» пільги з 1 квітня	3
ПДВ	3
Мінбаза з ПДВ для імпортного товару	3
Повернення товарів і зарахування оплати в рахунок іншої поставки	3
КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (КІК)	4
Звіт про КІК за 2022: варіант подання	4
НП(С)БО	4
Бухдовідка = самоакт: позиція Мінфіну	4
ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	4
Документи для підтвердження відрядження	4
ІНШЕ	5
До 1 липня «Призначення платежу» можна заповнювати по-старому	5
Оформлення КЕП онлайн: нові можливості	5
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	6
Продаж майна фізособам та оцінка майна	6
Заблокована ПН та РК до неї	6
СУДОВА ПРАКТИКА	7
Посилено судовий контроль за виконанням рішень у адміністративних справах	7
Затримка сплати бюджетного відшкодування ПДВ: строк звернення до суду	7
КОНТАКТИ	9

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Особливості застосування «карантинної» пільги з 1 квітня

Звертаємо Вашу увагу, що з 1 квітня 2023 року втратила чинність [постанова КМУ №1340](#). Це прямо визначається у п.2 зазначеної постанови:

«Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та діє до 1 квітня 2023 року, але не пізніше останнього дня місяця, в якому завершується дія карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Це означає, що по суті припинила свою дію ПДВ-пільга на імпорт та подальше постачання електрообладнання, котре наводилося у постанові.

Проте суб'єкти господарювання мають пам'ятати, що попередні постанови КМУ лишаються чинними до кінця карантину. Тому наразі доцільно перевіряти, яким нормативно-правовим актом, товари додавалися до переліку.

ПДВ

Мінбаза з ПДВ для імпортного товару

Податкові органи в ІПК ДПС України від 31.03.2023р. № 795/ІПК/99-00-21-03-02-06 зазначили, що для операцій платника податку з постачання на митній території України товарів, попередньо ввезених таким платником податку на митну територію України, база оподаткування визначається за загальним правилом – виходячи з їх договірної вартості, але не нижче ціни придбання, **без урахування величини митної вартості**. Ціна придбання для імпортера – це ціна, зазначена в договорі на придбання товару (контрактна вартість).

Тобто у ситуації, коли ПДВ при імпорті було сплачено виходячи з митної вартості, а не договірної, при подальшому постачанні все одно слід орієнтуватися на договірну вартість.

Повернення товарів і зарахування оплати в рахунок іншої поставки

Податкові органи в консультації [101.04 ЗІР](#) відповіли на питання як в податковому обліку з ПДВ продавця/покупця відображається операція з повернення покупцем частини товарів, кошти за які залишаються у продавця та зараховуються в рахунок оплати за іншою поставкою товарів.

Так, у разі зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг податкові зобов'язання постачальника (продавця) підлягають коригуванню на підставі зареєстрованого в ЄРПН розрахунку коригування.

Отримувач (покупець) відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

У разі якщо на дату повернення частини товарів сума оплати за них зараховується в рахунок оплати іншого товару, то постачальник на зазначену дату на суму коштів, які

зараховуються в рахунок оплати іншого товару, повинен скласти нову податкову накладну та зареєструвати її в ЄРПН.

КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (КІК)

Звіт про КІК за 2022: варіант подання

Податківці в ІПК від 05.04.2023 №830/ІПК/99-00-21-02-03-06 зазначають, що платник податків має право подати звіт про контрольовані іноземні компанії за 2022 рік до контролюючого органу **одночасно з поданням податкової декларації з податку на прибуток підприємств за 2023 рік.**

При цьому ПКУ не передбачений обов'язок платників податків повідомляти контролюючі органи щодо подання звіту про контрольовані іноземні компанії за 2022 рік одночасно з поданням податкової декларації з податку на прибуток підприємств за 2023 рік. Штрафні санкції тут не передбачені.

НП(С)БО

Бухдovідка = самоакт: позиція Мінфіну

Мінфін у [листі від 21.03.2023р. №41010-07-5/7607](#) зазначив, що якщо правилами документообороту на підприємстві буде визначено, що внутрішнім первинним документом для відображення господарської операції стосовно якої на момент закінчення складання реєстрів бухгалтерського обліку за звітний період від контрагента у терміни, встановлені законодавством, не отримано первинного документа, **може бути бухгалтерська довідка без складання іншого внутрішнього первинного документа (акта)**, то для цілей бухгалтерського обліку така бухгалтерська довідка може бути підставою для відображення відповідної господарської операції у бухгалтерському обліку, якщо вона містить усі обов'язкові реквізити, наведені у ч.2 ст.9 Закону про бухоблік.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Документи для підтвердження відрядження

Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків [інформує](#), що 01 квітня 2023 року набули чинності норми ПКУ щодо оподаткування ПДФО та ВЗ витрат у відрядженні.

Так, відповідно до абз.3 пп. «а» пп.170.9.1 ПКУ, фактична кількість днів перебування у відрядженні визначається згідно з наказом про відрядження за наявності одного чи декількох документальних доказів перебування особи у відрядженні (відміток прикордонних служб про перетин кордону, проїзних документів, рахунків на проживання та/або будь-яких інших документів, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні).

До підтвердних документів належать:

- транспортні квитки або транспортні рахунки та багажні квитанції (у тому числі електронні квитки);

- документи, отримані від осіб, які надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, страхові поліси;
- документи (виписки та/або відомості з рахунку), що містять визначену законом інформацію про виконані платіжні операції за рахунком, до якого емітовані платіжні інструменти; документи, що підтверджують виконання операції з використанням платіжних інструментів;
- інші документи, що засвідчують вартість витрат.

За наявності документів оподатковувати ПДФО та ВЗ витрати працівника на відрядження у т.ч. добові не потрібно.

ІНШЕ

До 1 липня «Призначення платежу» можна заповнювати по-старому

ДПС [повідомляє](#), що [Законом](#) створено умови для переходу української платіжної інфраструктури на міжнародний стандарт обміну платіжними повідомленнями ISO 20022, який є основою функціонування європейських платіжних систем.

У зв'язку з цим, Нацбанк з 01 квітня 2023 року впроваджує систему електронних платежів нового покоління СЕП-4.0, у якій забезпечено можливість цілодобового режиму роботи СЕП 24/7 без зупинення роботи із виконання міжбанківських платіжних операцій.

З метою врегулювання механізму сплати, податків, зборів, платежів, єдиного внеску в умовах дії міжнародного стандарту ISO 20022 затверджено [наказ Мінфіну](#).

Цим наказом передбачено, що платники під час сплати податків, зборів, платежів, єдиного внеску з 01 липня 2023 року використовують виключно структурований формат реквізиту «Призначення платежу», **який включає заповнення тільки двох обов'язкових полів**, а саме «Код виду сплати» та «Додаткова інформація запису».

Також, одночасно для всіх платників запроваджено перехідний період, який надає можливість до 01 липня 2023 року при сплаті податків, зборів, єдиного внеску **використовувати і старий формат реквізиту «Призначення, платежу»**.

При цьому зауважимо, що оновлений варіант заповнення платіжок значно легший у використанні.

Оформлення КЕП онлайн: нові можливості

Мінцифри [повідомляє](#), що Кабмін ухвалив зміни до постанов, що спрощують ідентифікацію особи під час отримання кваліфікованого електронного підпису.

Відтепер під час отримання довірчих послуг, зокрема і представниками іноземних юридичних осіб, формування та видавання кваліфікованого сертифіката для фізичних чи юридичних осіб не потрібно бути присутнім особисто. **Підтвердити особу можна онлайн.**

Ухвалена постанова дозволяє використовувати більше способів ідентифікації особи, які діють у ЄС, під час формування кваліфікованих сертифікатів усім категоріям користувачів. Ці умови діятимуть незалежно від дії воєнного стану в Україні.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Продаж майна фізособам та оцінка майна

Багато хто мав справу з продажем фізичним особам (частіше за все працівникам) вживаного майна компанії (ноутбуку, автомобілю тощо). В більшості випадків такий продаж здійснюють за балансовою вартістю такого майна. Але що при цьому слід врахувати?

Законодавством не передбачено обов'язку проведення експертної оцінки майна в таких випадках. Однак така оцінка може бути корисна для доведення того, що майно було реалізоване не нижче ринкових цін з метою уникнення обов'язку нарахування ПДФО та ВЗ на суму заниження вартості.

Нагадуємо, що в пп. «е» пп. 164.2.17 ПКУ згадані такі додаткові блага, як суми знижки звичайної ціни (вартості) товарів (робіт, послуг), **індивідуально призначеної для такого платника податку**.

Тобто, у разі продажу майна за явно заниженою ціною, у фізичної особи виникатиме дохід, з якого компанія, як податковий агент, має утримати ПДФО і ВЗ.

Сьогодні методика визначення звичайної ціни в неконтрольованих операціях законодавством не встановлена. Формально з метою визначення доходу від продажу майна звичайною ціною, тобто ринковою, буде вважатися його ціна, передбачена умовами договору. Однак, не можна виключати можливості виникнення розбіжностей з контролюючими органами щодо неправомірного визначення звичайної ціни для цілей оподаткування і необхідності доведення встановленої ціни.

І ось тут в нагоді і стане експертна оцінка, яку компанія (податковий агент) може провести з власної ініціативи. Рекомендуємо враховувати це в своїй практиці.

Заблокована ПН та РК до неї

Блокування ПН явище, на жаль, не таке вже й поодиноке. І трапляються випадки, коли розблокування ПН займає досить тривалий час. За цей час покупець може повернути придбані товари постачальнику або ж постачальник поверне передоплату покупцю.

Зареєструвати РК до розблокування ПН у таких випадках не вийде. І, якщо продавець не має права зменшити свої ПЗ до реєстрації РК, то у покупця виникають питання що ж робити із коригуванням ПК. З одного боку право на ПК він ще не отримав, а підстава для коригування вже виникла.

Тут слід уважно передивитися пп.«б» п.192.1.1 ПКУ:

*«...отримувач відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, **якщо він** зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також **збільшив податковий кредит** у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг».*

У даному випадку ПН заблоковано, отже покупець не міг збільшити податковий кредит. Відповідно і зменшувати нема чого. Цей підхід підтверджують і податкові органи у [консультації 101.15 ЗІР](#).

У подальшому ж, коли ПН розблокують, покупець вже не має показувати її у складі ПК в декларації з ПДВ.

СУДОВА ПРАКТИКА

Посилено судовий контроль за виконанням рішень у адміністративних справах

01 березня 2023р. Конституційний Суд України [ухвалив рішення](#), що суттєво посилює судовий контроль над виконанням рішень у адміністративних справах, тобто, спорах з органами державної влади та іншими суб'єктами владних повноважень.

Так, справа стосувалась нерівності у правах сторони-позивача із правами суб'єкта владних повноважень в частині заборони на апеляційне оскарження ухвали про відмову у задоволенні заяви, поданої в порядку ст. 383 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України).

Нагадаємо, що за ст. 383 КАС України особа-позивач, на користь якої ухвалено рішення суду, має право подати до суду 1 інстанції заяву про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень - відповідачем на виконання такого рішення суду.

Попри те, що КАС України дозволяє апеляційне оскарження ухвали про задоволення такої заяви, право на апеляційне оскарження ухвали про залишення без задоволення заяви, поданої в порядку ст. 383 КАС України, **не встановлено**.

За результатом розгляду справи Конституційний Суд України констатував, що приписи КАС України унеможливають апеляційне оскарження ухвали суду про залишення без задоволення заяви, поданої порядком ст. 383 КАС України, а отже, **є такими, що не відповідають Конституції України**.

Таким чином, **компанії-позивачі у випадку неналежного виконання / невиконання судових рішень відповідачами – органами влади** (наприклад, податковими, митними органами тощо) **можуть розраховувати на додаткову гарантію належного судового контролю за виконанням судових рішень**. При цьому застосування такої гарантії на пряму залежить від ініціативи компаній-позивачів.

Затримка сплати бюджетного відшкодування ПДВ: строк звернення до суду

З неодноразових попередніх публікацій Ви вже могли помітити, що це вже стало майже традицією - коли Верховний Суд, покликаний забезпечити стабільність у правозастосуванні, змінює підходи у визначенні строків звернення до судів у спорах з податковими органами.

Цього разу Велика Палата Верховного Суду, висновки якої мають найвищий пріоритет і на які мають орієнтуватися усі суди, розглянула питання строку у спорах щодо стягнення узгодженого бюджетного відшкодування ПДВ.

Вирішивши відступити від попередніх позицій Верховного Суду, Велика Палата Верховного Суду сформулювала наступний висновок: платник ПДВ може звернутися до суду з вимогами про визнання протиправною бездіяльністю суб'єкта владних повноважень з погашення заборгованості з відшкодування ПДВ та/або пені, нарахованої на таку заборгованість, **протягом 6 місяців з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів**.

Нагадаємо, що раніше Верховний Суд неодноразово формулював висновки про значно триваліший строк – 1 095 днів.

Чи можна новосформульований висновок вважати остаточним та безальтернативним – прогнозувати не станемо, адже мінливість у баченні Верховного Суду не виключається.

Як наслідок, якщо Ваша компанія має підтверджене (узгоджене) бюджетне відшкодування ПДВ і при цьому така сума не сплачується у встановлений ПКУ строк, з метою недопущення втрати можливості судового захисту варто орієнтуватися на новий зменшений строк звернення до суду.

З текстом рішення Ви можете ознайомитися [тут](#).

КОНТАКТИ

Департамент клієнтського сервісу

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

mariia.khomenko@keynas.com

+38 (067) 464 35 95

Департамент консалтингу

sergii.kucherenko@keynas.com

Юридичний департамент

maksim.zhukov@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+38 (067) 523 89 00

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com